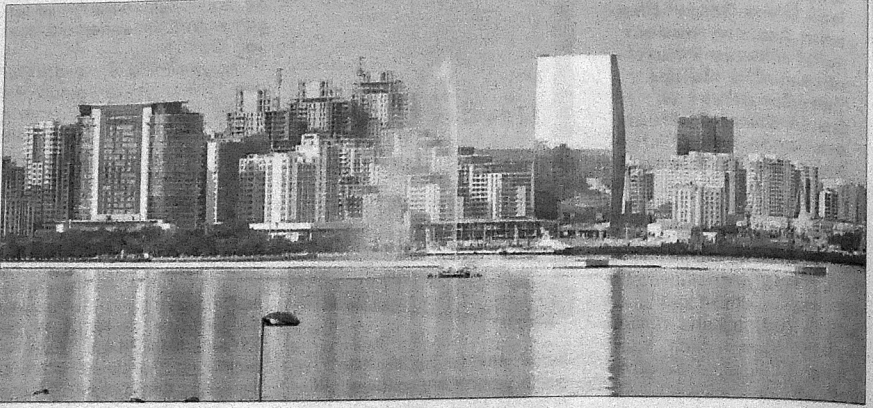

Azərbaycanda sahibkarlığın inkişafı daim diqqət mərkəzindədir

Ölkənin qeyri-neft sektorunda baş verən artım iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi istiqamətində həyata keçirilən məqsədyönlü tədbirlərin nəticəsidir

Azərbaycanın sürətli iqtisadi inkişafında özəl sektorun, kiçik və orta sahibkarlığın rolu böyükdür. Təkcə bu faktı qeyd etmək kifayətdir ki, son illərdə ölkə iqtisadiyyatına yatırılan investisiyaların böyük əksəriyyəti özəl sektorlar tərəfindən qoyulan daxili investisiyalardır. Bu, həm də öz göstərir ki, özəl sektor ölkəmizdə gedən uğurlu proseslərdən bəhrələnir.

Son illər Azərbaycanda neft gəlirlərindən səmərəli istifadə edilməsi iqtisadiyyatın şaxələndirilməsinə və qeyri-neft sektorunun inkişafına səbəb olmuşdur. Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına görə, 2015-ci ilin yanvar-iyul aylarında Azərbaycanın qeyri-neft sektorunda baş verən artım ölkə iqtisadiyyatının şaxələndirilməsi istiqamətində həyata keçirilən məqsədyönlü tədbirlərin nəticəsidir.

Ünvanlıqda 2003-cü ildən bəri qəbul edilən fundamental qərarlar, imzalanan sərəncamlar Prezident İlham Əliyevin daim xalqın mənafeyini qoruduğunu, habelə verdiyi vədlərin sifətli əməli fəaliyyətə söykəndiyini, reallığa uyğun olduğunu deməyə ciddi əsaslar verir. Bu mərhələnin statistikasını keçilən yolun möhtəşəmliyini, Azərbaycanın müasir dövlətə çevrilməsinə xidmət edən siyasətin səmərəliliyini bir daha təsdiqləyir. Ölkə başçısının 2014-cü il 27 fevral tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı" regionların, o cümlədən qeyri-neft sektorunun inkişafı sahəsində 2004-cü ildən başlanmış tədbirlərin uğurlu davamına təminat yaradır. Dövlət Proqramı ölkədə makroiqtisadi sabitliyin təmin olunması, regionlarda sahibkarlıq fəaliyyətinin genişləndirilməsi, yeni müəssisə və iş yerlərinin açılması, irimiqyaslı infrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsi, kommunal xidmətlərin səviyyəsinin yüksəldilməsi, əhəlin rifah halının daha da yaxşılaşdırılması və yoxsulluq səviyyəsinin azaldılması kimi prioritetləri özündə ehtiva edir.

Nazirlər Kabinetinin 2015-ci ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında Prezident İlham Əliyev bununla bağlı demişdir: "Qeyd etməliyəm ki, qeyri-neft sektorunun inkişafı çox sevindiricidir, bu il 9,2 faiz artıb. Əlbəttə ki, daha çox sahibkarlığın inkişafı, sahibkarların fəaliyyəti hesabına. Çünki dövlət sektorunda artımı daha çox enerji sektorunda təmin edir. Ona görə sahibkarlığın inkişafı Azərbaycanda daim diqqət mərkəzində olmalıdır. Bildiyiniz kimi, biz güzəştlər edirik, fermerlərə subsidiyalar, güzəştlili şərtlərlə yanacaq və gübrə verilir. Təkrar əkin üçün indiki yeni şərait yaradılır. Digər məsələlər öz hellini tapır. Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun xətti ilə güzəştlili şərtlərlə kreditlər verilir. İndi təkiiflər var ki, faiz dərəcələrini bir az da aşağı salaçaq. Mən bunu dəstəkləyirəm ki, fermerlər, iş adamları daha da rahat işləsinlər, daha da böyük gəlir əldə etsinlər. Yeni, dövlət çalır ki, bu məsələ daim diqqət mərkəzində qalsın. Məhz bunun nəticəsində bu gün Azərbaycanda çox güclü sahibkarlar sinfi yaranıb."

Prezident İlham Əliyev sözügedən iclasda bildirib ki, ölkəmiz sahibkarlıq hesabına inkişaf edəcək. Çünki Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun xətti ilə sahibkarlara güzəştlili şərtlərlə kreditlər verilir, iş adamlarının, fermerlərin daha rahat işləməsi üçün isə faiz dərəcələrinin bir az da aşağı salınması istiqamətində işlər görülür. Azərbaycanda son 12 il ərzində 1 milyon 400 min iş yeri açılıb və onlardan 1 milyon daimi iş yeridir. 2015-ci ilin birinci yarı-mil, yeni 6 ayda isə ölkəmizdə 60 minə yaxın yeni iş yeri açılıb ki, onlardan 48 min daimi iş yeridir. Bunun hesabına ölkəmizdə işsizlik keçən ilin yekunlarına görə, 5 faiz səviyyəsində olub. Bütün mötəbər beynəlxalq maliyyə qurumları Azərbaycanda işsizliklə, yoxsulluqla bağlı mübarizəni çox yüksək qiymətləndirirlər.

Ölkə başçısının "Sahibkarlığın inkişafı ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" Fərmanına uyğun olaraq bu ilin ilk yarısında da biznes və investisiya mühitinin daha da yaxşılaşdırılması, o cümlədən prosedurların sadələşdirilmə-

si, elektron xidmətlərin əhatə dairəsinin genişləndirilməsi, əsasız müdaxilələrin qarşısının alınması və digər istiqamətlər üzrə işlər davam etdirilir.

Azərbaycanın iqtisadi cəhətdən inkişafında, yeni iş yerlərinin açılmasında, ölkənin ixrac potensialının gücləndirilməsi və idxaldan asılılığı azaldılmasında sənaye potensialının əhəmiyyəti xüsusi vurğulanmalıdır. İnkişafın hazırkı mərhələdə yüksək makroiqtisadi göstəricilərin davamlılığının təmin edilməsi həm də rentabelli sənaye müəssisələrinin yaradılmasında asılıdır. Azərbaycanın davamlı inkişafını elmtutumlu sənaye müəssisələrinin açılması hesabına təmin etmək, eləcə də neft hasilatının azalması ilə bağlı maddi itkiləri kompensasiya etmək mümkündür. Odu ki, respublikanın bu sahədə sovet dövründə mövcud olmuş potensialının bərpası, ayrı-ayrı sənaye sahələri üzrə ixtisaslaşmış istehsal müəssisələrinin müasirləşdirilməsi, texnoloji parkların yaradılması son illər qarşıda duran ciddi vəzifələr kimi müəyyənləşdirilib.

Nazirlər Kabinetinin 2015-ci ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında Prezident İlham Əliyev sahibkarları, eyni zamanda, məsuliyyətli olmağa, vergiləri vaxtında ödəməyə dəvət etmişdir: "Ancaq, eyni zamanda, əlbəttə ki, sahibkarlar da məsuliyyətli olmalıdırlar. Onlardan bizim heç bir başqa tələbimiz yoxdur, ancaq vergiləri vaxtında ödəsinlər. Əlbəttə ki, əgər hansısa bir sahibkar hansısa bir sosial məsuliyyəti öz üzərinə götürmək istəyə, mən onun ancaq alqışlaya bilərəm. Ancaq hesab edərəm ki, sahibkarların sosial məsuliyyəti bu gün bir əhəmiyyət kimi cəmiyyətdə artıq formalaşmaqdadır. Bunun müxtəlif formaları ola bilər. Mən burada heç bir tövsiyə də vermək istəmirəm. Ancaq tələblərə gəldikdə, sahibkarlar vergiləri tam şəkildə ödəməlidirlər." Bununla yanaşı, dövlət başçısı nitqində dövlət qurumlarına çox ciddi göstəriş vermişdir ki, sahibkarlara qarşı heç bir əsassız tələb irəli sürülməməlidir. Vergilər Nazirliyi, hüquq-mühafizə orqanları, yerli icra hakimiyyətləri bu məsələdə üzərlərinə düşən məsuliyyəti dərindən dərk etməlidirlər. "Əgər həmin qurumlar hesab edirlər ki, bunu heç kim bilmir, səhv edirlər. Bu, çox ciddi məsələdir və mənə siqnallar gəlir ki, bu, bəzi yerlərdə kütləvi xarakter alıb. Bu, tamamilə yığıldırılmazdır. Ona görə, bax, bu gün mən bütün aidiyyəti qurumlara və eyni zamanda, sahibkarlara göstəriş verirəm. Mənə məlumat versinlər, qorxmasınlar, siqnallar versinlər, məktub yazsınlar, e-mailə yazsınlar. Əgər belə hallar varsa, o xoşagəlməz işlərə məşğul olan dərhal öz cəzasını alacaq."

Hazırda Azərbaycanda sahibkarlığın inkişafının yeni təşkilat-iqtisadi modellərinin - xüsusi iqtisadi zonaların, sənaye şəhərciklərinin və biznes inkubatorlarının tətbiqi sahəsində müvafiq işlər aparılır. Onu da deyək ki, istehsal sferasında sahibkarlıq strukturlarının yaradılmasının məqsəduyğun istiqamətləndirilməsi və stimullaşdırılması vasitəsilə innovasiyaya əsaslanan yüksək keyfiyyətli əməllərin və xidmətlərin təklifinin sabit artımına dövlət tərəfindən müvafiq şərait yaradılmışdır. Ötən illərdə vergi yükünün azaldılması və vergi prosedurlarının asanlaşdırılması, dövlət qeydiyyatında və Azərbaycan Respublikası dövlət sərəhdinin buraxılış məntəqələrində "bir pəncərə" prinsipinin tətbiqi, sahibkarlıq subyektlərinə güzəştlili kreditlərin verilməsi özəl sektorun inkişafını daha da sürətləndirmişdir.

2003-cü ildən bəri ölkəmizdə həyata keçirilən islahatlar bütün sahələrdə müsbət nəticələrə gətirib çıxarıb. Bu illər ərzində makroiqtisadi sabitliyə, dinamik iqtisadi artıma nail olunmuş, yoxsulluğun azaldılmasında və əhəlinin sosial rifahının yüksəldilməsində ciddi uğurlar qazanılmışdır. Bütün bunlarla bərabər, sərbəst bazar iqtisadiyyatı institutlarının yaradılması və sahibkar təşəbbüsçülüyünə söykənən iqtisadiyyat modelinin bərqərar olması, sosial infrastrukturun təkmilləşdirilməsi ölkəmizin gələcək inkişafı üçün geniş imkanlar açır.